

Brandveiligheid voor Facility Managers

Op woensdag 13 maart 2024 organiseerde belfa een webinar rond brandveiligheid in samenwerking met Platinum partner Vinçotte, dienstverlener op het vlak van inspectie, certificatie, conformiteits-evaluatie en opleiding. Een onderwerp dat vele Facility Managers bezighoudt, wat bleek uit een ruim 60-tal inschrijvingen voor deelname.

“Brandveiligheid moet opgedeeld worden in twee luiken: passieve en actieve beveiliging” opende Gino Van Der Ven, Sr. Technical Product Manager Fire Safety & Security bij Vinçotte.

De passieve brandveiligheid bestaat uit het gebouw zelf. Het gaat over de verwerkte (bouw)materialen, de compartimentering, het gericht toepassen van brandwerende materialen en producten (bv. verven, branddeuren).

De actieve brandveiligheid bestaat uit een hele reeks pijlers. Er is de branddetectie, de automatische blusinstallaties, de gestuurde rook- en warmteafvoer, diverse evacuatiehulpmiddelen. Actieve brandveiligheid omvat ook een organisatorische pijler, met o.a. het regelmatig houden van brand- en evacuatieoefeningen, het vastleggen van afspraken met de hulpdiensten en verzekeringsmaatschappijen, het uitwerken van interventie- en nazorgplannen.

Wetten, regels, normen...

Wie brandveiligheid zegt, denkt logischerwijze aan wetgeving. “Maar er dient met vele verschillende voorschriften rekening te worden gehouden” bekent Gino Van Der Ven. “Op federaal vlak zijn er Koninklijke Besluiten, maar daarnaast leeft binnen onze gemeenschappen een eigen wetgeving voor Vlaanderen, Brussel en Wallonië, met o.a. specifieke toepassingsgebieden als hotels en rusthuizen, of ook nog milieureglementering”.

Het ‘KB tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing’ biedt zowat het meeste houvast. Het dateert van 7 juli 1994, kreeg updates in 2012 en een laatste op 1 juli 2022. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen lage (< 10m), middelhoge (10 – 25m) en hoge gebouwen (> 25m). Er is ook een afzonderlijke luik m.b.t. parkeergarages.

Verder is het nodig erop te wijzen dat normen geen wet of verplichting zijn, maar een leidraad. Ze worden echter wel verplicht wanneer ze voorgeschreven worden door de brandweer en/of verzekeringsmaatschappijen. “De lokale brandweer heeft een zeer grote impact, zelfs het laatste woord, als het op brandveiligheid aankomt” benadrukt Gino Van Der Ven. “Veel regels zijn afhankelijk van het bouwjaar, de capaciteit van het gebouw, het type gebouw, de regio... Uiteindelijk is het brandweerverslag bindend voor de te nemen maatregelen”.

Te volgen procedure

Brandveiligheid begint steeds met een risicoanalyse en evaluatie van de behoeften. Daarna volgt een studie en ontwerp van het benodigde systeem, de plaatsing door een installateur volgens de normen en regels, de ingebruikname, gevolgd door een initiële controle. In de gebruiksfase van het systeem moet voortdurend nagegaan worden of aanpassingen uitgevoerd worden. Dat kan als gevolg van een wijziging

van het type exploitatie of een uitbreiding van het gebouw. In dat geval wordt de procedure herstart met een nieuwe risicoanalyse en evaluatie van de behoeften.

Gino Van Der Ven pleit voor het in een vroeg stadium betrekken van alle partijen die nadien aan bod zullen komen bij de realisatie van het systeem. “Dat is nuttig van bij de risicoanalyse om nadien een zo goed mogelijk systeem uit te bouwen. Hoe grondiger de risicoanalyse en evaluatie van de behoeften, hoe preciezer de studie en ontwerp kan verlopen. Het vormt tevens de basis voor het opvragen van offertes”.

Onderhoud en verificatie evenals periodieke controle van de conformiteit zijn absoluut noodzakelijk gedurende de volledige gebruiksduur van het systeem. "Onderhoud is jaarlijks verplicht en wordt door de installateur van het systeem uitgevoerd" licht Gino Van Der Ven toe. "Inspectie moet door een geaccrediteerde keuringsinstelling gebeuren en dat al bij de eerste ingebruikname na de plaatsing. Enkel zij leveren een officieel erkend verslag af".

Het gebruik van het systeem blijft altijd de verantwoordelijkheid van het bedrijf, wat betekent dat het zorg moet dragen voor het herstellen van eventuele defecten, zodat het systeem altijd operationeel is.

Branddetectiesysteem

Branddetectiesysteem zijn de onmisbare basis voor actieve brandveiligheid. Ze worden aangestuurd door sensoren en sturen bij branddetectie zelf allerhande systemen aan. In de eerste plaats is dat signalisatie van de brand (akoestisch, visueel,...). Maar er is veel mogelijk, zoals het automatisch verwittigen van hulpdiensten (er moeten dan ook scripts voor noodsituaties klaar liggen), het bedienen van branddeuren, het stilleggen van de liften nadat ze in een positie zijn gebracht waar eventuele gebruikers veilig kunnen uitstappen.

Zoals al vermeld is het brandweerverslag verregaand bepalend voor de brandveiligheid. Dat verslag verwijst de laatste tijd steeds vaker naar de branddetectienorm NBN S 21-100-1:2021.

Technieken en inspectie

De plaatsing van noodverlichting is opgenomen in het 'KB tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing'. Noodverlichting is belangrijk voor de veiligheid, helpt paniek te vermijden. Er zijn specifieke voorschriften voor parkings en hotels. "De brandweer

bepaalt waar en wat te voorzien" geeft Gino Van Der Ven aan. "De Europese norm EN 1838 omschrijft o.a. de lichttechnische eigenschappen waaraan noodverlichting dient te voldoen".

Bij de eerste ingebruikname is een inspectie door een geaccrediteerde keuringsinstelling verplicht. Alle aspecten worden gecontroleerd – vb. aantal Lux, autonomie,... – en een verslag wordt afgeleverd. Brandslanghaspels en hydranten zijn een andere technische uitrusting die altijd zal geëist worden. De na te leven bepalingen worden beschreven in NBN S21-023, NBN EN 671-1 en NBN EN 671-3. De verplichte inspectie kijkt naar productconformiteit, of er geen hinderende obstakels zijn die het goed gebruik belemmeren, test de werking, meet debiet en druk.

Voor automatische blussystemen als sprinklers zijn er geen specifieke Belgische normen en hanteert men de Europese EN

12845 of Amerikaanse NFPA 13:2022.

Verzekeringsmaatschappijen leggen ook wel de CEA 4001 - 2017 voorschriften op. "Voor sprinklerinstallaties worden halfjaarlijkse controles van de koppen en leidingen opgelegd" vervolledigt Gino Van Der Ven.

Spraakalarmen zijn niet opgenomen in het 'KB tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing', maar worden vaker geëist door de brandweer. Hier is de NBN S21-111 van toepassing. De inspectie meet de geluidsniveaus (verstaanbaarheid), controleert de bekabeling en producten op hun functionaliteit.

Door Eduard Coddé

www.vincotte.be/nl/gebouwen
www.fireforum.be

